

Een sprookje, als Schoon Woord, naar aanleiding van de woorden:

levensdoel, vader trots, onsterfelijkheid, berggeest, golving, berusting en inspiratie.

De Berggeest en de mensenvader (doodgewone vader van een klein kind).

In de tijd dat er berggeesten leven, leven er toch ook altijd mensen. Het is vreemd: hoe demonisch en hoe verwrongen een wereld er soms ook uitziet, altijd weer vinden we de mens, en van de mens is een van de aardigste verschijningsvormen altijd de vader, en vooral de jonge vader. De jonge vader die met gerechtvaardigde vader trots neerziet op de spruit en de hele wereld uitdaagt om te vertellen of er ergens een groter juweel van pasgeboren menselijkheid bestaat.

Een dergelijke jonge vader ging dan, lange tijd geleden - want het is natuurlijk heel lang geleden, daarvoor is het een sprookje - uit over het land en kwam door een bergkloof. En vreugdig om dit kind dat hem dan toch gegeven was, zong hij een lied en eindigde met een jubelende zang: "Ik heb een zoon, de schoonste die er is!"

Dat nu hoorde de berggeest, en een berggeest kan wel eens lachen. Deze lachte zo, dat de stenen botsend naar beneden kwamen en met een daverend geweld wegstortten, vlak voor de voeten van de zanger, die verschrikt zijn lied staakte en verbleekt zich trachtte te verschuilen achter een rotsblok.

En daar kwam dan uit de rotswand deze vreemde heerser van het hooggebergte. "Je hebt een kind, zeg je? Dat is goed, want hoe jonger een mens is, hoe onschuldiger hij is, en hoe onschuldiger een mens is, hoe meer kans dat de wereld beter wordt. Maar de schoonste....? Je weet niet, vriend, wat schoon is. Als je mij bewijst dat jouw kind het schoonste is, dan zal ik je geven hier deze grote zak met gouden dukaten, dan kun je naar huis gaan, dan is de armoede voorbij. Maar als je niet bewijzen kunt dat je zoon het schoonste kind is, dat je vader trots gerechtvaardigd is, dan zal je zoon op zijn zevende jaar veranderen in een pad."

Dat is misschien niet zo vriendelijk, maar het is nu eenmaal zo de gewoonte van feeën en tovenaars en ook van berggeesten in een sprookje. Trouwens, dergelijke dreigementen, op een andere voet, zult u vandaag aan de dag nog wel eens te horen krijgen.

Dus: de vader ging terug en hij beschouwde zijn zoon lang, heel lang en hij wist geen antwoord.

En, zoals het in sprookjes gaat, en misschien ook wel in het werkelijke leven, wanneer je bidt om iets dan krijg je plotseling een ingeving, een goddelijke inspiratie als het ware. Ineens wist hij het antwoord en hij rende terug naar de kloof en hij riep met een vrolijke stem: "Berggeest, ik heb het antwoord gevonden!"

En er rommelden wat stenen en ietwat nieuwsgierig kwam de reusachtige nevelachtige gestalte, de geest, tevoorschijn en nestelde zich tevreden aan een overschaduwde helling.

"Zeg op, mens".

"Wel..eh, wel...", zei de mens, "wat is er schoner dan een kind, en ziet, mijn kind is pas geboren, geboren uit een liefde die me geluk heeft gegeven en die me tot steun zal zijn, misschien wel langer dan ik leef. En dat kind - nog niet besmet door de aarde of door onze wensen en verlangens - dat kind is geboren uit een goddelijke geest. Wat kan er schoner zijn op aarde dan een vonk van Gods licht, neergedaald en vlees geworden?"

En toen lachte de berggeest, maar niet meer honend, maar zacht, zo zachtjes, dat het was alsof de bomen vredig ruisend een ogenblik negen als groet, met een klank erin alsof er diep in de bergen een kerkklok luidde.

"Je antwoord is goed, mens, omdat het van een mens komt; want waarlijk: 't is een kind, een deel van goddelijke onsterfelijkheid op de wereld geplaatst, onsterfelijkheid die een korte tijd verder raast door de stof, om dan bevrijd weer op te stijgen, maar nog niet genoeg. Je loon heb je verdiend, maar je zult me vergezellen tot in mijn woning, want ik wil je iets tonen".

En laten we nu maar eerlijk zijn: de vader was bang. Per slot van rekening, het gebeurt je niet elke dag dat je door de berggeest wordt meegenomen, ergens in een geheimzinnige woning zonder wanden, zonder deuren, ergens...

Orde der Verdraagzamen

Dat nevelachtige hol was doorweven met sluiers die zonder einde schenen te zijn, sluiers van nevel die golfd en in een eeuwige golving, zonder rust.

"Zie hier, jij trotse vader", zei de berggeest, "onsterfelijkheid, ja, die bezit elk mensenkind, want het is uit God geboren, maar in een eeuwige golving moet dit onsterfelijke leven dwalen, totdat het heeft geleerd dat alle lust is de verwording van het eigen wezen, dat alle zelfzucht is een smet die moet worden afgewassen voor men terug kan keren.

Zorg dat je kind nooit, nooit in deze kille woning komt. Jij die trots bent, jij die gelukkig bent, bedenk, je geluk is niet alleen van jou. Het behoort iederéén te delen, en bedenk ook dat één ziel, één geest, bevrijd uit dit hol, één ziel, één geest die door jou niét deze kille duisternis heeft hoeven te betreden, voor jouzelve een nieuw licht en een nieuwe kracht betekent, zodat je binnen kunt gaan in de ware onsterfelijkheid."

En toen is die vader gegaan en hij heeft dat goud genomen, want hij kon het niet laten liggen, daar was hij mens voor. Maar zijn naam is door velen gezegend. En toen het kind oud was geworden en de vader moest heengaan, toen kon hij met gerechtvaardigde vaders trots neerzien op een kind dat was een zegen voor de mensheid. En met misschien een laatste inspiratie heeft hij gezegd: "Van God heb ik je eens ontvangen, m'n kind. Ik moet gaan, in Gods hand laat ik je, en ik weet zeker: bij Gods troon zullen wij elkaar eens terugvinden."

En daarmee, vrienden, is het sprookje uit, maar er hoort een moraal bij.

Voor u komt er misschien niet een berggeest, want berggeesten, die komen zo gauw niet, maar het leven zegt u elke keer datzelfde. En daar hoeft u niet trots voor te zijn, pasgeworden vader of moeder, daar kunt u mens voor zijn, want voor u geldt hetzelfde. Elke ziel die ge kunt redden, elke mens die ge iets gelukkiger achterlaat, iedereen die ge geholpen hebt, betekent voor u één stap meer afgelegd naar de lichtende eeuwigheid, de onsterfelijkheid van de mens, die - ontkomen aan de golving van leven en begeerte - binnen kan gaan in de eeuwige rust.

Ik dank u voor uw aandacht, ik wens u allen een goede avond en een gezegende huisgang.